

Tapani Uusikylän ja Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite: Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa

Kaupunginvaltuusto 15.03.2021

“Ylivieskan pitäisi olla maailman paras kasvupaikka lapselle. Kaikille se ei sitä valitettavasti vielä ole. Kiusaaminen on sitkeä ongelma, joka pesii edelleen yhteiskunnassamme ja kouluissa.

Kuten moni muukin ilmiö, myös kiusaaminen muuttaa jatkuvasti muotoaan ja löytää uusia tilaisuuksia. Meidän on päättäväisesti kamppailtava kiusaamista vastaan, sillä pahimmillaan kiusaaminen voi jättää koko elämän mittaisia, syviä vaurioita. On muistettava, että kiusaaminen jättää myös kiusaajaan jälkensä.

Kiusaaminen kehittyi, ja siksi myös kiusaamisen ehkäisyn ja kiusaamistilanteiden hoitamisen on kehityttävä. Kiusaamisen ehkäisyyn on vuosia haettu malleja, joista osa toimii paremmin, osa huonommin. Yhtä patenttiratkaisua ei ole, mutta kun toimiva malli löytyy, se kannattaa monistaa.

Etelä-Karjalassa on saavutettu hyviä tuloksia uudesta mallista lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi. Malli tarkoittaa tiivistettynä sitä, että jos alle 15-vuotias lapsi tekee koulussa lainvastaisen teon, asiasta tehdään rikosilmoitus. Tekijä ohjataan keskusteluryhmään, jossa on tekijän ja uhrin lisäksi mukana keskustelemassa molempien huoltajat, poliisi sekä nuorten oikeusedustaja.

Etelä-Karjalassa on laadittu koko maakuntaan yhteinen ohjeistus, jonka mukaisesti lainvastaisiin tekoihin puututaan. Ohjeistuksessa on laadittu tapauskohtaisia ohjeita eri kiusaamistilanteisiin. Ohjeistuksen ydin on siinä, että se tuo yhteiset selkeästi kirjatut ja riittävän vakavat toimintatavat kiusaamiseen puuttumiseksi.

Etelä-Karjalan ohjeistus löytyy yksityiskohtaisemmin täältä:
<https://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=b1edcd6a-2ab0-40cb-b1da-102a47f11dae>

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Ylivieskassa laaditaan yhteistyössä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa vastaava ohjeistus, jotta lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi on nykyistä selkeämmät ja suoraviivaiset ohjeet sekä yhteiset toimintamallit.

Kokoomuksen valtuustoryhmä
Tapani Uusikylä”

Toimenpiteet:

Sivistyslautakunta 29.03.2022 § 7

Aloite yhtenäisen toimintamallin laatimisesta lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa on aina ajankohtainen, eikä yhtenäistä toimintamallia ole tällä hetkellä käytössä Ylivieskan kouluissa. Toimintamalli tulee laatia moniammatillisesti, kuten tehdyssä aloitteessa todetaan.

Aikataulullisesti toimintamallin laatiminen voidaan Ylivieskassa aloittaa syksyllä 2022 uuden lukuvuoden käynnistymisen jälkeen. Kevään 2022

aikana nimetään ja organisoidaan työryhmä toimintamallin laatimiseksi. Työn vetovastuu tulee osoittaa koulutuspalveluille ja sivistyslautakunta nimeää työryhmän koulutuspalveluiden edustajien osalta kokouksessaan 19.4.2022 ja kartoittaa samaan kokoukseen mennessä työryhmään kutsuttavat yhteistyökumppanit, joita pyydetään nimeämään omat edustajansa.

Sivistyslautakunta merkitsee saadun aloitteen tiedoksi ja valtuuttaa sivistysjohtajan nimeämään koulutuspalveluiden edustajat työryhmään, jonka tehtävänä on laatia yhtenäinen toimintamalli lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi Ylivieskan kouluilla. Sivistyslautakunta päättää kokouksessaan 19.4.2022 työryhmän työn tavoiteaikataulusta, työryhmän organisoitumisesta sekä muista työryhmään kutsuttavista tahoista.

Kaupunginvaltuusto 25.04.2022 § 38
514/12.00.00/2021

Kaupunginvaltuusto hyväksyi sivistyslautakunnan vastauksen aloitteeseen ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Tapio Rahkolan / Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite tunne- ja vuorovaikutustaitojen ottamisesta osaksi opetussuunnitelmaa

Kaupunginvaltuusto 17.05.2021 § 9

”Laakavuoren ala-asteen koulussa Mellunmäessä lapsille opetetaan systemaattisesti tunne- ja vuorovaikutustaitoja. TVV-tunnit ovat olleet kaikilla koulun 1.–6. -luokkalaisilla oppilailla viikoittaisena oppituntina lukujärjestyksessä elokuusta 2019 lähtien. Kaksi vuotta kestävä pilotin vaikutuksia on nyt mahdollista arvioida. Kokemukset 250 oppilaan koulussa ovat olleet erinomaisia. Lasten keskittyminen ja yhdessä viihtyminen paranivat vuoden aikana merkittävästi. Myös kiusaaminen on vähentynyt.

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden kykyä toimia toisten ja itsensä kanssa. Taidot ovat perusedellytys sosiaalisille suhteille. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppiminen tukee lasten ja nuorten psyykkistä hyvinvointia ja luottamusta omaan osaamiseen, sekä vaikuttaa koulumotivaatioon ja parantaa oppimistuloksia. Taitoja opettamalla voidaan ehkäistä syrjäytymistä ja mielenterveysongelmia sekä turvata kasvua aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Ylivieskan perusopetuksen opetussuunnitelmaan sisällytetään tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppiaine erillisenä viikoittaisena oppituntina.

Ylivieskassa 17.5.2021

Perussuomalainen valtuustoryhmä”

Toimenpiteet:

Sivistyslautakunta 29.03.2022 § 8

Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisäämiseksi perusopetuksen opetussuunnitelmaan erillisenä oppiaineena on valmistelussa valtakunnallisella tasolla.

Alustavan ennakkotiedon mukaan opetushallituksessa valmistellaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosta, joka sisältäisi uutena sisältöalueena ja erillisenä uutena oppiaineena tunne- ja vuorovaikutustaidot kaikille perusopetuksen vuosiluokille 1.8.2023 alkaen. Asia on vasta opetushallituksen sisäisessä valmistelussa, ja vaatii voimaan tullakseen myös eduskunnassa perusopetusasetuksen muutoksen valtakunnallisen tuntijaon osalta.

Uutena perusopetuksen sisältö- ja oppiaineena tunne- ja vuorovaikutustaidot edellyttää koulutuksen järjestäjältä resurssointia uuden oppiaineen opetukseen sekä opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen että opetukseen vuosiluokittain käytettävän tuntikehyksen osalta. Mikäli uuden oppiaineen opetus aloitetaan lukuvuoden 2023-24 alusta, tulee vuoden 2023 talousarviossa ottaa huomioon kyseiset muutokset.

Alustavan tiedon mukaan opetushallitus on valmistelemassa opettajille täydennyskoulutuskokonaisuutta tunne- ja vuorovaikutukseen. Ylivieskassa kyseisen täydennyskoulutuksen tulee kohdistua kattavasti luokanopettajille ja yläkouluilla valikoidummin suppeammalle opettajamäärälle.

Sivistyslautakunta merkitsee saadun aloitteen tiedoksi ja toteaa vastineenaan, että tunne- ja vuorovaikutustaitojen sisällyttäminen perusopetuksen erilliseksi oppiaineeksi valmistellaan eduskunnan päättämän perusopetusasetuksen tuntijaon ja opetushallituksen laatimien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Koulutuspalvelut valmistautuvat aloittamaan uuden oppiaineen opetuksen perusopetuksessa lukuvuoden 2023-24 alusta.

Kaupunginvaltuusto 25.04.2022 § 39
837/12.00.00/2021

Kaupunginvaltuusto hyväksyi sivistyslautakunnan vastauksen aloitteeseen ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Ulla Lehtikankaan / kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite omaishoitajien maksuttomista kuntosalikäynneistä

Kaupunginvaltuusto 11.10.2021 § 6

”Omaishoitajat tekevät tärkeää ja vaativaa työtä läheistensä parhaaksi. Heidän panoksensa hoiva- ja hoitotyöhön tuo isoja säästöjä kuntien talouteen sekä helpottavat hoitohenkilökunnan saatavuuteen liittyvää painetta myös meillä Ylivieskassa. Väestön nopea ikääntyminen tekee omaishoidosta entistä tärkeämmän hoivavaihtoehdon, samalla kun tehostettu palveluasuminen ja kotihoito kärsivät resurssipulasta.

Suomessa on miltei joka kunnassa erilaiset kriteerit tuen saannille, lisäksi omaishoidon tuen suuruus ja erilaiset tukipalvelut vaihtelevat.

Omaishoitajien asemaa tulee parantaa ja käytännöt yhtenäistää valtakunnallisesti sote-uudistuksen toteutuksen yhteydessä.

Jo pienelläkin panostuksella omaishoitajien oman terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitoa sekä heidän jaksamistaan pystytään tukemaan monin eri keinoin. Heidän tulee saada tukea myös oman kuntonsa hoitamiseen. Omaishoitajana toimii usein iäkäs puoliso, jolla saattaa olla myös omat terveyshaasteensa. Siksi heidän terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, jaksamiseen ja kuntoutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Ylivieskassa omaishoitajille on jo järjestetty maksuton vesijumpparyhmä. Omaishoitajan työn luonteen ja sitovuuden takia, kaikilla ei kuitenkaan aina ole mahdollisuutta osallistua määrättyinä päivinä ja ajankohtana järjestettävään vesijumppaan.

Esitämme että omaishoitajilla olisi vaihtoehtoisena tukitoimena mahdollisuus liikuntapalveluiden kuntosalien maksuttomaan käyttöön niiden aukioloaikoina. Omaishoitajan hoivatyön sekä oman kunnan hoitamisen yhteensovittaminen olisi tällöin helpompaa, kun kuntosalikäynnit voi sovittaa oman ja hoidettavan päivärytmiin sopivaksi.

Ylivieskassa 11.10.2021

Ulla Lehtikangas
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä”
11 muuta allekirjoittajaa

Toimenpiteet:

Hyvinvointilautakunta 24.03.2022 § 5

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä (ja 11 muuta allekirjoittajaa) teki aloitteen omaishoitajien maksuttomista kuntosalikäynneistä. Aloitteessa todetaan, että Ylivieskassa omaishoitajille on jo järjestetty maksuton vesijumpparyhmä Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden toimesta. Omaishoitajan työn luonteen ja sitovuuden takia, kaikilla ei kuitenkaan aina ole mahdollisuutta osallistua määrättyinä päivinä ja ajankohtana järjestettävään vesijumppaan. Omaishoitajan hoivatyön sekä oman kunnan hoitamisen yhteensovittaminen olisi tällöin helpompaa, kun kuntosalikäynnit voi sovittaa oman ja hoidettavan päivärytmiin sopivaksi.

UKK-instituutin antamien suositusten mukaan, lihaskuntoa ja liikehallintaa tukevaa liikkumista tulisi harjoittaa ainakin 2 kertaa viikossa. Tämän tapaisen liikkumisen tavoitteena on kuormittaa suuria lihasryhmiä ja haastaa tasapainoa tavallista enemmän. Riittäväällä määrällä liikuntaa pystytään tukemaan toimintakykyä ja sitä kautta arjessa selviämistä. Kuten aloitteessa todetaan, omaishoitajana toimii usein iäkäs puoliso, jolla saattaa olla myös omat terveyshaasteensa. Ikäihmisten suosituksessa painotetaan 18–64-vuotiaiden suosituksia enemmän lihasvoimaa ja tasapainoa, joilla on vaikutusta erityisesti arjessa selviytymiseen, liikkumiskykyyn sekä esimerkiksi kaatumisten ehkäisyyn. Suositus korostaa liikkumisen monipuolisuutta. Tavoitteena on toimintakykyä ylläpitävä tai parantava liikkuminen. Keskeisintä on löytää oma tapa harjoittaa lihasvoimaa. Vaihtoehtoina voi toimia esimerkiksi kuntosali, ryhmäliikunta, jooga, tanssi tai kotivoimistelu.

Valtioneuvoston selvitys – ja tutkimustoiminnan vuonna 2018 tekemässä julkaisussa; *Liikkumattomuuden lasku kasvaa - vähäisen fyysisen aktiivisuuden ja heikon fyysisen kunnon yhteiskunnalliset kustannukset* – tarkastellaan suomalaisten liikuntatottumuksia terveysliikuntasuosituksen näkökulmasta. Terveysliikuntasuosituksen täyttäneiden osuus 20–54 vuotiaista oli 15,9 %. Alle 75-vuotiaista joka kymmenes (11,5 %) täytti terveysliikuntasuosituksen kestävyysliikunta – ja lihaskunto-osion.

Liikkumattomuus on kansanterveydellinen haaste koko väestölle. Kuten aloitteessa todetaan, Ylivieskalaisten omaishoitajien liikkumista on pyritty tukemaan Ylivieskan liikuntapalveluiden näkökulmasta viikoittaisella vesijumpparyhmällä. Vesijumpparyhmän lisäksi omaishoitajille järjestetään muun muassa Jokilaaksojen omaishoitajat ja läheiset ry:n toimesta kuntosaliharjoittelu mahdollisuutta Kotikartanon kuntosalilla. Omaishoitajan työn luonteen ja sitovuuden takia, kaikilla ei kuitenkaan aina ole mahdollisuutta osallistua määrättyinä päivinä ja ajankohtana järjestettävään toimintaan.

Ylivieskan kaupunki on omassa strategiassaan sitoutunut ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin tukemiseen. Yhtenä ennaltaehkäisemisen muotona liikuntapalvelut ovat toteuttaneet viikoittaisten ryhmäliikuntatuntien lisäksi maksutonta liikuntaneuvontaa. Liikuntaneuvonnan kehittämisen tueksi, liikuntapalveluille yhdessä varhaiskasvatuspalveluiden kanssa on myönnetty hankerahaa liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeelle. Hankkeen avulla on tarkoitus kehittää liikuntaneuvonnan palveluketjua ja tukea varhaiskasvatuksen työntekijöiden liikunnallista elämäntapaa. Liikuntaneuvonnan palveluketjua kehitetään jo olemassa olevan palvelun pohjalta mahdollistaen sen laajentamisen ja monipuolistamisen. Liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittämisessä tavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien päivittäistä fyysistä aktiivisuutta ja näin ennaltaehkäistä liikkumattomuuden aiheuttamia kustannuksia muun muassa sairaspöissaoloista tai sairauksien hoitokustannuksista johtuen.

Liikuntaneuvonnan kautta pyritään kartoittamaan osallistujan lähtötaso, tavoitteet ja keinot, kuinka liikunnan ja terveellisten elämäntapojen avulla tavoitteen toteutumista voitaisiin tukea. Tarkoituksena on löytää kullekin sopiva tapa ja vaatimustaso liikkua. Hankkeen avulla liikuntaneuvontaan saadaan hankittua välineistöä, minkä avulla pystytään tukemaan esimerkiksi kotona tapahtumaa matalankynnyksen liikuntaa. Tavoitteena on löytää sopiva polku liikunnan harrastamiseen. Tavoitteena voi olla esimerkiksi aloittaa harjoittelu kotona ja suorituskyvyn kehittyessä siirtyä haastavampaan harjoitteluun esimerkiksi ulkona, ryhmäliikunnassa tai kuntosalilla.

Ylivieskan liikuntapalvelut hallinnoi tällä hetkellä kahta kuntosalia, Sporttikulma (31.8.22 saakka) sekä Huhmarin kisamajan kuntosali. Omaishoitajien kuntosaliharjoittelun näkökulmasta kyseisten kuntosalien saavutettavuus ja esteettömyys eivät ole parhaat mahdolliset. Kyseiset kuntosalit ovat ns. kylmäsaleja, joissa harjoittelu tapahtuu itsenäisesti ilman ohjattua toimintaa. Turvallisen kuntosaliharjoittelun näkökulmasta tottunut kuntosalilla kävijä voi harjoitella itsenäisesti, mutta aloitteleva ja ensikertalainen tarvitsee aina ohjausta sekä tukea harjoitteluunsa.

Valtuutettujen tekemät ja valtuuston päätettävissä asioissa käsitellyt aloitteet 2022

UKK-instituutin ohjeistusten mukaan keskeisessä roolissa ikäihmisten liikkumisen suosituksissa on lihasvoima sekä tasapaino. Keskeisintä on löytää oma tapa harjoittaa lihasvoimaa. On oleellista tunnistaa, että kuntosaliharjoittelu on yksi vaihtoehto monen muun vaihtoehdon joukossa sopivaksi tavaksi toteuttaa liikuntaa. Liikuntapalvelut pyrkivät edistämään ja tukemaan omaishoitajien terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla ja kohdentamalla heille liikuntaneuvonnan palvelukokonaisuutta. Liikuntaneuvonnan avulla jokaiselle omaishoitajalle pyritään löytämään omaan kuntoon ja mielenkiintoon sopiva tapa liikkua. Sporttikulman vuokrasopimus päättyy 31.8.2022. Sporttikulman kuntosalilla sijaitsee kaupungin kuntosalilaitteita. Liikuntapalvelut aloittaa kartoittamaan kuntosalilaitteiden kuntoa ja eri mahdollisuuksia, kuinka Sporttikulman kuntosalilaitteet saataisiin mahdolliseen hyötykäyttöön liikuntaneuvonnan toiminnan tukemiseksi tulevaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto 16.05.2022 § 45
1559/02.00/2021

Kaupunginvaltuusto merkitsi hyvinvointilautakunnan aloitteeseen antaman vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Juhani Löfbackan / Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite "Hyviksi Tavoiksi"-säännösten luomisesta

Kaupunginvaltuusto 11.10.2021 § 7

"SDP:n valtuustoryhmä tekee Ylivieskan kaupunginvaltuustolle aloitteen koskien kaikkien poliittisella mandaatilla eri tasoilla työskentelevien esiintymistä ja käyttäytymistä kokouksissa, neuvotteluissa, palavereissa ja seminaareissa. Tuo luotava säännöstö tulee koskemaan sekä fyysisesti samassa tilassa tapahtuvia tapaamisia että internetin välityksellä toteutettavia tapahtumia.

Säännösten tarkoitus ei ole olla "laki" eikä siihen nojautuen voida sanktioida mitään eikä ketään. Luonteeltaan ja hengeltään se on yhteisesti todettu asiantila, jonka mukaisesti kaikki valtuustoryhmät ja toimijat tahtovat asioiden sujuvan. Ääneen todettuna se toivottavasti toteuttaa itse itseään. Nuo hyvät tavat ovat sen kaltaisia, jotka jokainen meistä kyllä tunnistaa sisällään.

"Hyviksi Tavoiksi" -säännösten ei ole myöskään tarkoitus tasapäistää ja rajoittaa ihmisten persoonallisia piirteitä ja tehdä yhteistyöstä valvomista ja kyttäilyä.

Ehdotamme, että virkamiestyönä valmistetaan yksinkertainen ja helposti ymmärrettävä malli, jota valtuustoryhmät voivat vielä kommentoida ja halutessaan täydentää.

Ylivieskan Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta

Juhani Löfbacka, ryhmän puheenjohtaja"

Toimenpiteet:

Kaupunginhallitus 15.08.2022 § 12

Yhä useammalla kunnalla tai kaupungilla on valtuuston hyväksymät pelisäännöt yhteisistä työskentelytavoista. Kyseessä voi olla esimerkiksi valtuutetun käsikirja, valtuuston huoneentaulu tai yhteiset toimintasäännöt voivat olla osa valtuustosopimusta. Kyse on eräänlaisista yhteisesti hyväksytyistä periaatteista, kuinka valtuustotyössä ja luottamushenkilönä on hyvä yhteisesti toimia. Säännöt ovat hieman vapaamuotoisemmat ja käytännönläheisemmät kuin hallintosäännön ja valtuuston työjärjestyksen velvoittavat määräykset. Pelisäännöt on hyvä laatia luottamushenkilöiden kanssa yhteistyössä siten, että kaikki valtuustoryhmät osallistuvat prosessiin ja sitoutuvat yhteisiin linjauksiin. Pelisäännöillä ei rajoiteta luottamushenkilön vapautta eivätkä ne ohita sitä, mitä lainsäädäntö tai kaupungin toimintaa ohjaavat säännöt ohjeistavat. Jatkossa asiakirja voi hyvin toimia uusien luottamushenkilöiden perehdytysmateriaalina.

Valtuustoryhmien puheenjohtajisto ryhtyy työryhmänä valmistelemaan mallia yhteisiksi pelisäännöiksi Ylivieskan kaupunginvaltuustolle. Valtuuston puheenjohtaja toimii valtuustoryhmien puheenjohtajiston kokoonkutsujana ja kaupunginjohtaja toimii ryhmän sihteerinä.

Kaupunginvaltuusto 19.09.2022 § 11
1561/00.01.01.00/2021

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt luottamushenkilöiden pelisäännöt -asiakirjan kokouksessaan 6.2.2023 § 6.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite uuden kirjastoauton hankinnasta ja biokaasun tankkauspisteen perustamisesta

Kaupunginvaltuusto 31.01.2022 § 18

”Tiedetään, että Ylivieskan kirjastoauto on tulossa käyttöikänsä päähän. Katsomme kirjastoauton olevan kuntalaisten kannalta tärkeä palvelu, joka tulee tarjota jatkossakin kaupungin toimesta.

Ylivieskan kaupunki on liittynyt hiilineutraalien kuntien (Hinku) verkostoon helmikuussa 2020. Liikenteen ja liikkumisen näkökulma on luvattu näkyvän kaupungin ilmastotyössä.

Energiankulutuksen kasvihuonepäästöjä voidaan alentaa biopolttoaineilla, kuten biokaasulla. Biokaasua voidaan tuottaa paikallisesti. Näin voidaan luoda alueelle uusia työpaikkoja sekä saada osa polttoaineisiin käytetystä rahasta jäämään alueelle. Omavaraisuuden nosto polttoaineissa parantaa myös riskien hallintaa varautumisen näkökulmasta.

Tällä hetkellä Ylivieskasta puuttuu biokaasun tankkauspiste. Biokaasun tankkauspiste luo mahdollisuuden kuntalaisille hankkia biokaasulla toimivia autoja. Tiedetään, että alueella tutkitaan biokaasun tuotantomahdollisuuksia muun muassa Vestia Oy:n ja Vesikolmio Oy:n

toimesta. Kiinnostusta biokaasun tuotantoon on myös yksityisillä toimijoilla.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Ylivieska selvittää mahdollisuutta hankkia biokaasulla toimiva kirjastoauto.

Me allekirjoittaneet esitämme myös, että Ylivieskan kaupunki pyrkii edistämään biokaasun tankkauspisteen saamista Ylivieskaan.

Ylivieskassa 31.1.2022

Ylivieskan PS Valtuustoryhmä”
lisäksi 4 muuta allekirjoittajaa

Toimenpiteet:

Hyvinvointilautakunta 24.03.2022 § 4

Kirjastopalveluiden vastaus perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen kirjastoauton hankinnasta ja biokaasun tankkauspisteen perustamisesta

On positiivista, että valtuutetut ovat kiinnittäneet huomioita kirjastoauton merkitykseen tärkeänä kuntalaisten palveluna ja kannattavat palvelun tarjoamista Ylivieskassa jatkossakin.

Auton merkitys kirjastopalvelujen kokonaisuudessa on kiistaton. Vuonna 2021 joka neljäs Ylivieskan kirjaston lainoista tehtiin kirjastoautossa ja kirjastokorttiaan käytti liki 1500 asiakasta autossa. Laki yleisistä kirjastoista edellyttää, että kirjasto peruspalveluna on yhtäläisesti kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ilman kirjastoautoa saavutettavuutta olisi vaikea, ellei mahdoton, toteuttaa Ylivieskassa. Auto palvelee erityisesti kouluja, varhaiskasvatusta, sivukyliä asukkaita ja liikuntarajoitteisia.

Nuorten lukutaidon ja lukuharrastuksen rapautumisesta kannetaan huolta valtakunnallisesti ja myös Ylivieskassa esimerkiksi viimeisin kouluterveyskysely kertoo karua kieltä nuorten vapaa-ajan lukemisen vähenemisestä. Hyvä lukutaito mahdollistaa osallisuuden yhteiskunnassa. Kirjastoauto tukee kouluilla ja varhaiskasvatuksessa lukemisen edistämistä tarjoten vaihtuvan ja ajantasaisen kokoelman sekä ammattitaitoisen henkilökunnan avun.

Auton kunto

Aloitteessa todetaan, että Ylivieskan kirjastoauto Tarinatoukka on tulossa käyttöikänsä päähän. Se on otettu käyttöön 2004. Auton ikä on jo useampana vuotena todettu toiminnalliseksi riskiksi kirjaston riskienhallinnan arvioinnissa. Asiaan on kiinnittänyt huomiota myös tarkastuslautakunta.

Tarinatoukka on Ylivieskan kolmas kirjastoauto, ensimmäinen hankittiin 1974 korvaamaan kahdeksaa lopetettua sivukirjastoa ja koulujen oppilaskirjastoja. Kaksi ensimmäistä autoa olivat molemmat käytössä noin 15 vuotta. Autot olivat kovalla käytöllä, koska niillä ajettiin kahden kuljettajan voimin kahdessa vuorossa. Tarinatoukalla on yksi kuljettaja ja kilometrejä kertyy yhdessä vuorossa.

Tarinatoukalla on ajettu vajaat 250 000 km ja nykyisillä reiteillä kertyy noin 14 000 km vuodessa. Kilometrejä tulee kaupungin lyhyiden etäisyyksien vuoksi vähän, vaikka auto ajaa kouluaikoina viitenä päivää viikossa sen, minkä yhden kuljettajan työajan puitteissa pystyy. Auto on hyvin huollettu ja niin hyvässä kunnossa kuin se ikään ja ajettuihin kilometreihin nähden voi olla. Joissakin kunnissa vastaavat kirjastoautot ovat liikenteessä, vaikka kilometrejä on lähes 600 000 mittarissa. Tarinatoukka on 18-vuotias. Esimerkiksi Sievissä on tällä hetkellä käytössä kahdeksan vuotta vanhempi kirjastoauto.

Viimeisten viiden vuoden aikana Tarinatoukkaan on tehty seuraavat korjaukset:

- Startti uusittu
- Kardaani vaihdettu
- Virtalukko vaihdettu
- Kuljettajanpuoleinen sivuikkuna vaihdettu
- Tuulilasi vaihdettu (huollossa rikkoutui, ei kustannuksia kaupungille)
- Vaihteensiirtäjät korjattu
- Talvirenkaat hankittu
- Kytkin korjattu
- Istuimet verhoiltu
- Ilmavuotoja ja lämmityslaitetta korjattu

Vuosina 2020 ja 2021 auton korjauksiin ja huoltoihin on käytetty alle 4000 € /vuosi. Koska kilometrejä tulee vähän, eivät moottori, jousitus tai jarrut ole olleet remontin kohteina. Korjaukset ovat johtuneet iän haurastuttamista materiaaleista ja sellaisesta kulumisesta, jota katkonainen lyhyiden matkojen ajaminen tuottaa. Vaihteensiirtäjän rikkoutuminen on poikkeus.

Asiantuntijoiden mukaan nykyisillä ajettavilla kilometreillä ei kalliita moottori-/vaihteistoremontteja pitäisi olla lähitulevaisuudessa tulossa, mutta materiaalien väsyminen iän myötä tekee vikojen ennustamisesta vaikeaa. Todennäköisesti tulossa on esimerkiksi neste- ja ilmavuotoja, ilmajousituksen osien vaihtoa jne.

Auton korissa on jonkin verran ruostumista. Tarinatoukan kaltaisessa ajoneuvossa ruostuminen on lähinnä esteettinen ongelma toisin kuin henkilöautossa, jossa ruostuminen on turvallisuuteen vaikuttava asia. Sisätiloiltaan auto on kunnossa ja toimiva.

Uuden kirjastoauton hankinta ja vaihtoehdot

Uuden kirjastoauton hankintaan on syytä varautua kaupungin tulevien vuosien taloussuunnitelmissa. Valtio ei enää avusta vuosittain kirjastoautojen hankintaa. Poikkeus oli nykyisen hallituksen ensimmäinen budjetti, jossa osoitettiin kirjastoautokannan uusimiseen 1 miljoonan euron kertaluonteinen avustus, josta myönnettiin avustuksia n. 100 000 € / auto. Vuonna 2020 auton hankintakustannukseksi arvioitiin noin 350 000 €, eikä Ylivieskan vaikeassa taloustilanteessa nähty tuolloin auton uusimista mahdollisena edes avustuksen turvin.

Kahden vuoden aikana kirjastoautojen hinnat ovat merkittävästi nousseet, johtuen osittain koronapandemiasta. Esimerkiksi Oulu otti loppuvuodesta käyttöön uuden kirjastoauto Kaunon, jonka hankintahinta oli 460 000 €. Samaan aikaan Suomussalmi hankki Ranstakka-autonsa

Valtuutettujen tekemät ja valtuuston päätettävissä asioissa käsitellyt aloitteet 2022

430 000 eurolla. Jos hintakehitys ei käänny laskuun, uuden auton hankintaan tulee varautua vähintään 450 000 eurolla riippumatta siitä, onko se perinteinen dieselkäyttöinen auto, sähköauto tai mahdollisesti biokaasulla toimiva auto.

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, Ylivieska on liittynyt hiilineutraalien kuntien Hinku-verkoston ja liikenteen sekä liikkumisen näkökulma on huomioitava kaupungin ilmastotyössä. Aloitteessa esitetään selvitettäväksi biokaasulla toimivan kirjastoauton hankintaa.

Mahdollinen biokaasuauton käyttöönotto edellyttäisi, että Ylivieskasta on tulevaisuudessa saatavilla biokaasua. Tankkauspisteen saamisen tai biokaasun tuotantolaitoksen mahdollisuutta edistetään kaupungin toimesta, mutta tällä hetkellä ei ole tiedossa tähän ratkaisua. Kirjastoauton hankintaa voidaan pohtia siitä näkökulmasta, että biokaasua auton käyttöönottohetkellä olisi saatavilla.

Kaasubusseja on ollut käytössä linja-autojen paikallisliikenteessä pitkään eli tekniikka on koeteltu. Oulun kaupunginkirjasto on profiloitunut ympäristöystävällisenä kirjastona ja siellä biokaasulla toimiva kirjastoauto oli yksi vaihtoehtoista uutta autoa hankittaessa. Oulussa on kuntien omistama biokaasuvoimalaitos ja kaasua käytetään esimerkiksi paikallisliikenteen busseissa. Käytännössä biokaasun valinta olisi nostanut kirjastoauton hintaa 60 000–70 000 eurolla. Lisäksi ongelmia syntyi auton säilytyksestä. Biokaasulla käyvät bussit säilytetään turvallisuussyistä ulkona katoksessa, koska tallisäilytystä pidetään riskinä. Kirjastoauton kirjat puolestaan vaativat lämpimän tallin. Näistä syistä biokaasusta luovuttiin kirjastoauton hankinnassa Oulussa ja valittiin perinteinen dieselauto, jonka katolla tosin on aurinkopaneelit tuottamassa käyttösähköä.

Suomen ensimmäinen sähköllä toimiva kirjastoauto hankittiin Turkuun 2020. Se on valmistettu Kiinassa suomalaisen valmistuttajan toimesta ja sen hinnaksi tuli 382 000 €, mutta hintaan on laskettava lisäksi noin 50 000 euron hintainen latausasema asennuksineen. Valmistajan karkean arvion mukaan vastaavien kirjastoautojen hinta jatkossa tulee olemaan 520 000–550 000 € johtuen isommasta akkukapasiteetista ja toimintasäteestä. Sähköauton käyttökustannukset dieselautoon verrattuna ovat pienet.

Ruotsissa on otettu käyttöön kaksi ruotsalais-suomalaisena yhteistyönä syntynyttä sähkökirjastoautoa. Jatkossa näiden toimivuudesta saadaan tietoa ja tekniikka kehittyy koko ajan myös raskaan autokaluston osalta. Tulevaisuutta on vaikea ennustaa, mutta toistaiseksi sähkökirjastoauton toimintasäde on Turussa talvipakkasella ollut n. 132 km. Turkulaisten kokemukset sähköautosta ovat toistaiseksi hyviä ja huoltokin on pelannut paikallisella korjaamolla. Huoltovarmuus pitää ollakin turvattu. Kun vika kirjastoautoon tulee kesken reitin, palvelun toiminnan kannalta on olennaista, että huolto ja korjaukset tapahtuvat lähellä ja varaosia on paikkakunnalta saatavilla.

Kehitteillä on myös uusia vaihtoehtoja raskaan kaluston osalta eli polttokennoja, joissa aurinko- ja tuulisähköllä tuotettua vetyä saadaan muutettua sähköksi. Tällainen tulevaisuuden tekniikka ei isossakaan autossa painaisi kohtuuttomasti, vedyn tankkaaminen olisi nopeaa ja auton toimintasäde pitkä.

Valtuutettujen tekemät ja valtuuston päätettävissä asioissa käsitellyt aloitteet 2022

Keskusteluissa on noussut esiin myös yhteistyö naapurikuntien kanssa kirjastoauton hankinnassa. Tällä hetkellä Joki-kirjastoissa Sievi myy kirjastoautopalvelua Kannukselle ja Kalajoki Pyhäjoelle. Jos Ylivieska hankkisi kirjastoauton yhdessä jonkun toisen kunnan kanssa, se tarkoittaisi, että palvelu Ylivieskassa vähenisi saman verran kuin auto palvelisi naapurikuntaa. Jos halutaan säilyttää auton nykyinen palvelutaso sekä hyvä käyttäjä- ja pysäkkimäärä, pitäisi autolle palkata toinen kuljettaja ja ajaa kahdessa vuorossa. Laajemmat reitit tarkoittaisivat autolle enemmän ajokilometrejä ja kulutusta. Myös aineiston riittävyys pitäisi turvata lisähankinnoilla.

On myös keskustelu monipalveluautosta, jollaisia modernit kirjastoautot usein ovatkin. Uusissa autoissa on siirrettävät hyllyt ja niissä voidaan järjestää esimerkiksi elokuvaesityksiä tai muita tapahtumia. Miten muu toiminta käytännössä mahtuisi täysien palvelureittien varrelle ja tiukkoihin aikatauluihin? Lisätoimintoja voidaan kehittää, mutta käytännössä ne ovat pois kirjaston peruspalvelusta, joka työllistää tällä hetkellä auton täysin. Jos kirjastopalvelua autossa vähennetään ja tilalle tulee muita mahdollisia palveluja, tulee tämä huomioida auton hankinta- ja käyttökustannuksissa. Jos löytyy yhteistyökumppaneita, jotka ovat valmiita kustantamaan osan auton hankinnasta ja kuluista ja viemään sen mukana palveluja kylille, asiaa kannattaa pohtia tarkemmin.

Yhteenveto

Kirjastoauton ikä ja riskit on syytä tiedostaa ja varautua tulevaan, vaikka autossa ei tällä hetkellä ole nähtävillä vakavia toimintaongelmia. Uuden auton hankinta on aikaa vievä prosessi ja väistämättä edessä. Uuden kirjastoauton hankintaan kannattaa varautua lähivuosien taloussuunnitelmassa vähintään 450 000 eurolla riippumatta siitä, päädytäänkö perinteiseen dieselautoon, biokaasuautoon, sähköautoon tai johonkin muuhun. Kasvihuonepäästöjen vähentäminen on syytä ottaa huomioon kaikessa toiminnassa, myös uudessa kirjastoautossa, jos sellainen hankitaan.

Kun periaatepäätös auton hankinnasta on tehty ja tarvittavat rahat taloussuunnitelmaan varattu, tulee käytännön toteutuksessa huomioida sen hetkinen hinta, kehittyvän tekniikan realistiset vaihtoehdot ja polttoaineen saatavuus sekä kaupungin ilmastotyön näkökulmat.

Uusia tekniikoita ja autoa odotellessa nykyisen kirjastoauton päästöjä voidaan jo nyt vähentää ottamalla käyttöön uusiutuva diesel. Sen käyttö on mahdollista nykyisessä kirjastoautossa. Polttoainekustannukset nousisivat arviolta 40 %. Kirjastoauton polttoainekulut olivat vuonna 2021 5600 €, mutta maailman tilanne on jo tuplannut polttoainekustannukset kuluvana vuonna. Polttoainekulujen säästö biokaasun tai sähkön myötä tai kasvu uusiutuvan dieselin käyttöönoton myötä ovat nykyisessä tilanteessa mahdottomia arvioida. Biodieselin käyttöön voidaan varautua tarvittaessa jo vuoden 2023 talousarviossa.

Toimenpiteet:

Kaupunginhallitus 23.05.2022 § 208

Elinvoimapalvelut on käsitellyt kaupunginhallituksen pyynnön aloitteen valmistelusta. Elinvoimapalveluiden vastaus on, että Ylivieskan alueelle on meneillään useampi biokaasuhankeselvitys. Osassa hankkeista on

myös tarkoitus tuottaa kaasua, mitä voitaisiin hyödyntää ajoneuvoissa. Kaasunjakelupisteen mahdollisuutta myös selvitetään osana hanketta.

Kaupunginvaltuusto 20.06.2022 § 6
173/00.01.03/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Ulla Lehtikankaan / kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite anonyymien rekrytoinnin käyttöön otosta rekrytointiprosessissa

Kaupunginvaltuusto 21.02.2022 § 7

“Anonyymi rekrytointi on käytössä jo useissa kunnissa ja se tulisi ottaa käyttöön myös Ylivieskassa osaksi rekrytointiprosessia. Se edistäisi työpaikkahakemusten tasapuolista, osaamiseen ja pätevyyteen perustuvaa käsittelyä rekrytointiprosessin aikana.

Anonyymissa rekrytoinnissa saapuneita hakemuksia käsitellään ilman hakijoiden tunnistetietoja esimerkiksi siihen pisteeseen saakka, kun ollaan tehty päätös, keitä kutsutaan haastatteluun. Lähtökohtana on hakijoiden tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu.

Menetelmän tarkoituksena olisi antaa kaikille hakijoille mahdollisuus päästä työhaastatteluun ilman, että siihen vaikuttaa työn kannalta epäoleellinen asia kuten hakijanimi, syntymäaika, sukupuoli, osoite ja äidinkieli, eli hakijan osaaminen ja motivaatio ovat keskiössä.

Anonyymi rekrytointi auttaisi keskittymään hakijoiden tosiasialliseen osaamiseen ja kokemukseen sekä tekemään valinnat näiden perusteella. Tällä olisi myös positiiviset vaikutukset hakijakokemukseen ja kaupungin työnantajakuvaan ja kannustaisi kaikenlaisia ihmisiä hakemaan kaupungin avoimena oleviin tehtäviin. Yhdenvertaisuuden lisäksi anonyymien rekrytoinnin tuoma työntekijöiden moninaisuus voisi olla myös Ylivieskan kilpailuvaltti.

On tärkeää, että kaikki rekrytoinnit tehtäisiin yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti, hakijoiden tosiasiallista osaamista painottaen. Tavoitteena tulisi olla monimuotoiset työyhteisöt, joissa ketään ei syrjitä ja joissa jokainen pystyy hyödyntämään osaamistaan mahdollisimman hyvin.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä esittää, että anonyymi rekrytointi otettaisiin käyttöön osaksi Ylivieskan kaupungin rekrytointiprosesseissa. Tällä konkreettisella toiminnalla edistettäisiin hakijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua sekä suitsittaisiin myös hakijoiden mahdollisesti kokemaa työsyöjintää.

Ylivieskassa 21.2.2022

Ulla Lehtikangas
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä (KD)
Lisäksi 21 muuta allekirjoittajaa.

Toimenpiteet:

Kaupunginhallitus 14.03.2022 § 12

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä (ja 21 muuta allekirjoittajaa) teki aloitteen anonyymien rekrytoinnin käyttöönotosta kaupungin virka- ja työsuhteita täytettäessä. Aloitteessa todetaan, että se edistää hakemusten tasapuolista, osaamiseen ja pätevyyteen perustuvaa käsittelyä rekrytoinnin aikana.

Työnhakuprosessi on anonyymi eli nimetön, jos rekrytoiva työnantaja käsittelee hakuprosessin ensi vaiheessa ainoastaan sellaisia hakijan antamia tietoja, joista ei selviä esimerkiksi nimi tai sukupuoli. Anonyymien rekrytoinnin tavoitteena on lisätä hakijoiden yhdenvertaisuutta ja työelämän monimuotoisuutta. Anonyymi rekrytointi mahdollistaa sen, että kaikilla hakemuksen jättäneillä on tasavertaiset mahdollisuudet tuoda esille omaa osaamistaan ja kokemustaan, ilman että siihen voisi vaikuttaa mikään työn kannalta epäoleellinen asia, esimerkiksi sukupuoli, ikä, vammaisuus, etninen tausta tai uskonto. Anonyymien rekrytoinnin on arvioitu voivan vähentää rekrytoivien tahojen mahdollista tiedostamatonta syrjintää tai ennakoasenteita, jotka voisivat vaikuttaa tietynlaisten hakijoiden valikoitumiseen ja jatkoon pääsemiseen. Rekrytoiva esihenkilö voi keskittyä pelkästään hakijoiden osaamisen arviointiin.

Rekrytointiprosessi ei ole anonyymi kuin ainoastaan ensi vaiheessa ja hakijoiden niin sanotussa alkukarsintavaiheessa. Tarkoituksena on, että rekrytoiva esihenkilö tai rekrytointiryhmä valitsee haastatteluun kutsuttavat ilman edellä mainittuja tietoja eli ne poistetaan haastattelutilanteeseen saakka rekrytoijan käytöstä. Tällaista anonyymiä rekrytointia on kokeiltu tai otettu käyttöön isoissa kaupungeissa tai kunnissa, joissa hakijoita on suuri määrä eri tehtäviin.

Oli kyseessä virkaan tai työsuhteeseen valinta, niin työnantajan tavoitteena Ylivieskan kaupungissa on löytää avoimeen tehtävään mahdollisimman pätevä henkilö, joka täyttää parhaiten asetetut kelpoisuusvaatimukset ja jolla on parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valinta perustuu aina hakijoista tehtyyn ansiovertailuun, jossa tarkastellaan henkilön koulutusta ja työkokemusta sekä tehtävän hoitamisessa vaadittavia, yleensä haastattelussa selviäviä henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Viranhaltijan valintaa säännellään perustuslaissa ja kunnallisesta viranhaltijasta säädetyssä laissa. Virkasuhteessa on pääsääntönä julkinen hakumenettely. Valintamenettelyssä tulee noudattaa viranhaltijalain säännöksiä ja valittavan henkilön on täytettävä yleisten ja erityisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi perustuslaissa säädetyt yleiset nimitysperusteet. Työsuhteisten palkkaamisessa ei ole vastaavia lain säännöksiä. Kunta-alan rekrytointia säätelevät myös muut lait, kuten työsopimuslaki, tietosuojalaki, laki asiakirjojen julkisuudesta sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta säätelevä lainsäädäntö. Lisäksi valintapäätöksiin liittyvästä toimivallasta säädetään kaupungin hallintosäännössä. Jokainen rekrytointiprosessi vaikuttaa kokonaisuutena ja kaikkien siinä toimivien kautta olennaisesti myös kaupungin työnantajakuvaan. Rekrytointi vaatiikin kaikissa vaiheissaan ja kaikilta siihen osallistuvilta toimijoilta monipuolista osaamista, pitkäjänteisyyttä ja huolellisuutta. Valintapäätös perustuu prosessin aikana hakijoista muodostuneeseen kokonaisarviointiin.

Ylivieskan kaupungissa käytetään sähköistä Kuntarekry-järjestelmää rekrytoinneissa. Sähköinen rekrytointiprosessi sisältää esimerkiksi työpaikkailmoitusten luomisen, hakemusten vastaanottamisen, viestinnän hakijoille sekä hakijayhteenvedon koostamisen. Hyödyllisintä anonyymi rekrytointi olisi tehtävissä, joihin on runsaasti hakijoita. Mikäli tehtävään on vain yksittäisiä tai muutamia hakijoita, yleensä kaikki kelpoiset hakijat haastatellaan joka tapauksessa.

Anonyymia rekrytointia on perusteltua kokeilla Ylivieskan kaupungissa ennen varsinaista päätöstä toiminnan käyttöönotosta. Anonyymi rekrytointi edellyttää myös ohjeiden laatimista ja siihen kannustamista sekä rekrytointiprosessiin osallistuvien vastuuhenkilöiden koulutusta. Hakijoiden ja rekrytoivien tahojen palautteet sekä anonyymien rekrytoinnin vaikutukset analysoidaan syksyllä 2022 jatkopäätöstä varten. Niiden tehtävien, joissa anonyymia rekrytointia kokeillaan, hakuilmoituksiin laitetaan maininta anonyymien rekrytoinnin kokeilusta. Kuntarekry-järjestelmä mahdollistaa tämän kaltaisen lisäominaisuuden, 200 €/kk (alv 0 %).

Kaupunginhallitus päätti,

1. että anonyymia rekrytointia kokeillaan jokaisen toimialan osalta tietyissä rekrytoinneissa ajalla 15.3-30.8.2022
2. että kokeilusta ja sen tuloksista raportoidaan kaupunginhallitukselle syksyllä 2022 ja
3. lähettää kaupunginvaltuustolle tiedon kokeilusta ja sen ajankohdasta.

Toimenpiteet:

Kaupunginhallitus 17.10.2022 § 19

Ylivieskan kaupunki on kokeillut Ulla Lehtikankaan esittämän aloitteen mukaisesti anonyymia rekrytointia osassa uusia rekrytointiprosesseja. Kokeilu sijoittui ajalle 15.3.-31.8.2022.

Kaikkiaan anonyymejä rekrytointiprosesseja tehtiin 9 kpl; 3 koulutuspalveluihin, 2 varhaiskasvatuspalveluihin, 1 liikuntapalveluihin ja 2 maankäyttöpalveluihin. Prosesseista 5 kohdistui määräaikaan virka- ja työsuhteisiin ja 4 vakinaisiin.

Mukana olleet hallintokunnat ovat arvioineet prosesseja seuraavasti:

- huomattavasti tavallista prosessia työllistävämpi
- ei muuta lopputulosta
- ei ole tuonut lisäarvoa rekrytointeihin
- hakijoiden tiedot paljastuvat usein esimerkiksi hakemustekstistä
- ehkä sopii joihinkin työtehtäviin

Oli kyseessä virkaan tai työsuhteeseen valinta, niin työnantajan tavoitteena Ylivieskan kaupungissa on aina löytää avoimeen tehtävään mahdollisimman pätevä henkilö, joka täyttää parhaiten asetetut kelpoisuusvaatimukset ja jolla on parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valinta perustuu aina hakijoista tehtyyn ansiovertailuun, jossa tarkastellaan henkilön koulutusta ja työkokemusta sekä tehtävän hoitamisessa vaadittavia, yleensä haastattelussa selviäviä henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Kaupunginhallitus päätti, että anonyymia rekrytoinnin kokeilua ei tässä vaiheessa jatketa Ylivieskan kaupungin rekrytointiprosesseissa. Kaupunginhallitus lähetti päätöksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 9
290/01.00.00/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen päätöksen, ettei anonyymia rekrytoinnin kokeilua tässä vaiheessa jatketa Ylivieskan kaupungin rekrytointiprosesseissa.

Maria Sorviston / perussuomalaisen valtuustoryhmän valtuustoaloite graffitiseinien pystyttämisestä keskustan läheisyyteen

Kaupunginvaltuusto 25.04.2022 § 9

“Aiemmin jo Ylivieskassa saatiin aloitteen myötä osallistettua kuntalaisia siihen, kuinka kaupunki voisi käyttää rahaa kuntalaisten hyväksi.

Kuntalaiset antoivat hyviä ehdotuksia, joista asukkaat saivat äänestää vain yhden vaihtoehdon toimeenpantavaksi.

Ehdolla oli myös graffitiseinä, mikä sai paljon ääniä. Kevät näyttää tuoneen taiteilijoita runsaasti mm. rautatien varteen. Ylivieskassa voitaisiin selvittää mahdollisuutta pystyttää väliaikaisia tai jopa pysyviäkin graffitiseiniä.

Esimerkiksi Tampereella on kokeiltu väliaikaisia kolmioseiniä (lähde: <https://www.city.fi/opas/tampereelle+pystytettiin+kaksi+luvallista+graffitisinaa/8936>). Esimerkkejä löytyy myös muista kaupungeista.

Perussuomalainen valtuustoryhmä esittää että, Ylivieskan kaupunki selvittää graffitiseinien pystyttämistä keskustan läheisyyteen.

Ylivieskassa 25.04.2022

Maria Sorvisto
Perussuomalainen valtuustoryhmä”
Lisäksi kahdeksan muuta allekirjoittajaa.

Toimenpiteet:

Teknisten palveluiden lautakunta 06.09.2022 § 14

Melenderin aukiolla on kaksi levypintaista kolmiota, jotka on tarkoitettu graffitikäyttöön ja niiden pohja on maalattu muutaman kerran vuodessa. Kotkatien puistossa Parkourseinä toimii myös graffitiseinä. Liikuntakeskuksen pihalle Skeittiparkin läheisyyteen lisätään graffitipintaa ja jatkossakin pyritään löytämään sopivia kohteita.

Kaupunginvaltuusto 19.09.2022 § 14
635/10.03.01.02/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Juha Isokosken / keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite aurinkoenergian lisäämisestä kaupungin omistamissa kiinteistöissä

Kaupunginvaltuusto 25.04.2022 § 8

”Kaupunki selvittää aurinkoenergian lisäämistä kaupungin omistamiin kiinteistöihin. Olisi hyvä, jos otettaisiin yksi kohde vuosittain.

Juha Isokoski
Keskustan valtuustoryhmä”

Toimenpiteet:

Teknisten palveluiden lautakunta 06.09.2022 § 13

Uusiutuvan energian käyttömahdollisuuksia selvitetään eri kiinteistöihin ja tällä hetkellä on käynnissä Kaisaniemen ja Taanilan aurinkoenergian suunnittelu yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Toteuttaminen käsitellään teknisten palveluiden lautakunnan työohjelman 2023 yhteydessä. Nykyisen energiatilanteen johdosta uusiutuvan energian käyttö on tärkeää kaikissa investointikohteissa ja on tarpeellista selvittää myös muiden kiinteistöjen järjestelmien energijärjestelmien täydentämistä aurinkoenergialla.

Kaupunginvaltuusto 19.09.2022 § 12
743/14.04/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Tiia Kariniemen / vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite ruokahävikin hyödyntämisestä

Kaupunginvaltuusto 25.04.2022 § 10

”Ruokahävikki on alun perin syömäkelpoista roskeen päätyntä ruokaa, jonka synty voitaisiin ehkäistä paremmalla suunnittelulla. Suomessa syntyy ruokahävikkiä yhteensä noin. 360 miljoonaa kiloa vuodessa. Tästä ravitsemuspalveluiden osuus on noin 61 miljoonaa kiloa. Suurin osa tästä hävikistä on tarjoiluhävikkiä eli ruoka on ollut linjastossa tai valmistettu sitä varten.

Suomen maatalous on kriisissä. Ukrainan tilanne ja Venäjän talouspakotteet lisäävät maatalouden ahdinkoa entisestään. On myös muistettava, että Ukraina on yksi maailman suurimmista viljan viejistä. Tällä hetkellä voimme vain arvailla, miten sota tulee vaikuttamaan globaaliin ruoka tilanteeseen.

Tällaisena aikana meidän olisi entistäkin tärkeämpää miettiä keinoja, miten voisimme käyttää jo olemassa olevan ruuan tarkemmin hyväksi. Esitämme, että Ylivieskan kaupunki alkaa etsimään keinoja, miten ravitsemuspalveluista jäävä syömäkelpoinen ruoka voitaisiin jakaa eteenpäin. Keinoina voisivat esimerkiksi olla ruuan myyminen tai jakaminen halukkaille kaupunkilaisille, tai järjestö, joka noutaa ylijäämäruuan ja huolehtii sen eteenpäin jakamisesta. Lisäksi Ylivieskan

kaupunki voisi selvittää muita keinoja ruokahävikin minimoimiseksi. Tämä olisi yksi mahdollisuus, miten voisimme lisätä kunnioitusta ruokaa kohtaan.

Tiia Kariniemi ja Vihreä valtuustoryhmä”
Lisäksi kahdeksan muuta allekirjoittajaa.

Toimenpiteet:

Teknisten palveluiden lautakunta 27.09.2022 § 10

Ruokapalvelut seuraavat jatkuvasti hävikkiruoan muodostusta ja suhteuttavat ateriamäärät ja annoskoot seuratun menekin mukaan, tällä tavoin linjastosta syntyvä hävikki on minimoitu. Jos jää jäljelle valmistettua ruokaa, niin sitä hyödynnetään seuraavina päivinä mahdollisuuksien mukaan. Jakelukeittiötä on ohjeistettu tarkistamaan tilattavan ruoan määrät, jotta tilataan vain sen verran että kaikki menee ja Viljasta lähetetään vain se mitä on tilattu. Vararuokaa on jokaisella jakelukeittiöllä, joten ruokaa ei tarvitse tilata valmistuskeittiöltä varalta. Vararuoka on aina uutta ruokaa, joskaan se ei ole samaa kuin sen päivän ruokalistalla on.

Ruokailijamäärät vaihtelevat eri yksiköissä päivittäin, joten ruokapalvelujen käyttäjien on tärkeää tiedottaa esimerkiksi pitemmistä poissaoloista jakelukeittiöiden henkilökuntaa, jolloin ateriamääriin voidaan vaikuttaa myös päiväkohtaisesti. Elintarvikekustannukset ovat nousseet tämän vuoden aikana noin 20 % joten on myös taloudellinen haaste valmistaa ruokaa ja ruokapalvelut toivovat, että yksiköissä kiinnitetään yhä enemmän huomiota päiväkohtaiseen vaihteluun ja siitä tiedottamiseen jakelukeittiön henkilökunnalle.

Ruokalista suunnitellaan yleisten ravintosuosituksen mukaisesti. Olisi tärkeää kiinnittää huomiota syömiseen ja varsinkin syömättömyyteen. Kaupungin tarjoamat ruuat on suunniteltu niin, että syödään kaikkia aterian osia. Ruokalistan suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon lasten ja nuorten toiveet, jolloin ei valmisteta sellaista ruokaa, joka tiedetään, ettei ole niin mieluista ja tämä myös vähentää hävikkiruokaa.

Olemme aloittaneet kokeilun, että myymme hävikkiruokaa yksikön työntekijöille. Tässä on huomioitu terveystalouden antamat ohjeet. Muuten ruokapalvelut eivät ole aloittamassa laajempaa hävikkiruoan/ -aterianosten/ -energialisäkkeen myymistä tai lahjoittamista seuraavien syiden pohjalta:

- Organisaatiomuutos, Ylivieskan kaupungin oma ruokatuotanto siirtyy PPE-Köökki Oy:lle 1.1.2023 alkaen. Siirtymäajan ollessa näin lyhyt, emme aloita uutta palvelua, joka ei mahdollisesti jatku.
- Korkeiden elintarvikekustannusten takia ruokaa ei kannata valmistaa varalle tai ylimääräistä vaan lähtökohtana tulee olla, että hävikkiruuan määrä on minimoitava jo valmistusvaiheessa ja tätä eri yksiköiden kanssa käytävää vuoropuhelua tulee lisätä. Hävikkiruoka on monella tapaa ruokapalveluiden kallein ruoka.
- Jakelukeittiötä on 16 kpl, joten hävikkiruuan pakkaaminen ja kuljettaminen jakelupisteelle on haastavaa. Koulu- ja päiväkotikiinteistöt eivät ole sellaisia kohteita, jonne halukkaat voivat tulla kyselemään mahdollista hävikkiruokaa ostettavaksi, vaan jakelu täytyisi organisoida muualle ja siitä aiheutuu kustannuksia, vaikka jakamisen suorittaisikin 3. osapuoli. Ruokapalveluille muodostuisi jaosta lisäkustannuksia muun muassa pakkausmateriaalikulut sekä työntekijän käyttämä aika

Valtuutettujen tekemät ja valtuuston päätettävissä asioissa käsitellyt aloitteet 2022

pakkaamiseen ja hinnoitteluun. Jäänyt ruoka tulee pakata elintarvikkeille sopiviin pakkauksiin. Se tulee jäähdyttää, siihen pitää merkitä tuotesisältö, allergeenit ja viimeinen käyttöpäivä.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen teknisten palveluiden lautakunta esittää edellä mainitut seikat huomioon ottaen, että ruokapalvelut ei käynnistä aloitteessa esitettyä ruoan jakelua, vaan pyrkii minimoimaan hävikkiruuan aikaisempaakin pienemmälle tasolle. Perusteluna kokonaistaloudellisin ja tuoteturvallisin ratkaisu. Kokeiluna on aloitettu hävikkiruuan myyminen yksikön työntekijöille. Tässä on huomioitu terveysvalvonnan antamat ohjeet.

Kaupunginvaltuusto 10.10.2022 § 6
745/02.00/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Terho Ojanperän / kokoomuksen valtuustoryhmän aloite keskustan alueen elävöittämiseksi ja vetovoiman lisäämiseksi

Kaupunginvaltuusto 16.05.2022 § 7

”Myllyaukiota tulisi hyödyntää huomattavasti laajemmin keskustan alueen kehittämisessä. Helaalan myllyn osalta kaupungin tulisi selvittää kiinteistön vuokraus mahdollisuutta yrityssectorille museointi ja suojele huomioon ottaen. Yrittäjä vetoisena toimintana alueen kehittäminen saisi vauhtia ja tavoittaisi asiakkaat ja kaupunkilaiset paremmin muun muassa laajempina aukioloaikoina ja laajempina kahvila toimintana.

Kiinteistön yhteyteen voisi rakentaa esimerkiksi kesäterassin joka toisi veden asiakkaiden lähelle. Jokinäkymää tulisikin hyödyntää nykyistä enemmän kaupungin keskustan imagon parantamisessa ja viihtyisyyden lisäämisessä.

Myllyaukion kehittäminen yhdistyy luontevasti myös Juurikoskenkadun kehittämissuunnitelmiin.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittääkin, että kaupunki selvittää Myllyaukion ja Helaalan kiinteistön käyttöä nykyistä enemmän virkistyskäyttöön ja yleisen viihtyisyyden lisäämiseen. Tämä voisi tapahtua esim. lisäämällä erilaisia palveluita joko yksityisten yritysten tai kaupungin omasta toimesta.

Ylivieskassa 16.5.2022

Terho Ojanperä”
Lisäksi 11 muuta allekirjoittajaa

Toimenpiteet:

Aloite on lähetetty teknisten palveluiden lautakunnalle käsiteltäväksi.

Aloitteen käsittely on kesken.

Miika Kangaskortteen / keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite pyörätien tekemisestä Lentokentäntielle

Kaupunginvaltuusto 19.09.2022 § 15

Keskustan valtuustoryhmä esittää toimenpiteitä Lentokentäntielle Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistyksen sekä Vähäkankaan koulun vanhempainyhdistyksen huolenaiheisiin pohjautuen.

Esitetyt toimenpiteet ja perustelut ovat alla olevassa kyläyhdistyksen toimittamassa aloitteessa.

Ylivieskassa 19.9.2022

Keskustan valtuustoryhmä
Miika Kangaskorte, ryhmän pj.
Ulla Lehtikangas

”Pyörätie Lentokentäntielle (Kärmetien risteyksestä -> Kujansuuntien risteykseen)

Aloitteen tekijä: Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys, Vähäkankaan koulun vanhempainyhdistys

Perustelut:

- huonokuntoinen (kalteva, osittain murtunut, urautunut, mikä lisää onnettomuusriskiä) ja kapea tie
- ei katuvaloja
- paljon raskasta liikennettä, joka on lisääntynyt huomattavasti (Posti, Schenker, Vestia, hiekanajo Laukkupalosta)
- tieosuudella ajetaan huomattavia ylinopeuksia (useita ojaan ajoja)
- asukasmäärä on lisääntynyt, joten henkilöautoliikenne ja kevyt liikenne ovat entisestään lisääntyneet
- oikoreitti Ouluntieltä Nivalaan; raskasliikenne, hälytysajoneuvot, henkilöautot
- paljon ala-asteikäisiä lapsia; kaikille lapsille turvattu turvallinen koulumatka!
- suosittu pyöräreitti sekä lasten että aikuisten kesken
- paljon senioreita apuvälineiden kanssa
- useampi onnettomuus, jossa osallisena jalankulkijoita/ pyöräilijöitä (ainakin kaksi kuolonkolaria)

Väliaikainen ratkaisu: 60 km/ h rajoitus koko lentokentäntielle ja hidasteet molemmin puolin "Lehtilahden" ja "Palon" mutkaa.

Ylivieskassa 29.8.2022

Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys	Vähäkankaan koulun vanhempainyhdistys
Petri Vähäkangas Puheenjohtaja	Sonja Kantola Puheenjohtaja”

Toimenpiteet:

Teknisten palveluiden lautakunta 28.11.2022 § 7

Miika Kangaskorte ja keskustan valtuustoryhmä ovat jättäneet valtuustoaloitteen pyörätien rakentamisesta Lentokentäntielle kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.09.2022 § 15.

Valtuustoaloite koskee kevyenliikenteenväylän toteuttamista maantie 7830 varrelle. Perusteena kevyenliikenteenväylän rakentamiseen on tien huonokuntoisuus ja kapeus, lisääntynyt raskaan liikenteen määrä sekä korkeat ajonopeudet. Tie toimii lisäksi oikoreittinä Ouluntieltä Nivalaan ja se on myös suosittu pyöräilyreitti. Tieosuudella on tapahtunut ainakin kaksi kuolonkolaria. Väliaikaisena ratkaisuna on esitetty 60km/h nopeusrajoitusta ja hidasteita.

Asiasta on käyty keskustelua ELY:n ja kaupungin työneuvottelussa syksyllä 2022. Lähtökohtaisesti liikennemerkein ei voida kieltää jonkin ajoneuvoryhmän liikennöintiä. Kyseessä on nelinumeroinen maantie, jonka tieosuuden liikenneturvallisuushaasteet on tunnistettu. Se ei ole kuitenkaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lähitulevaisuuden toimenpidelistalla, johtuen määrärahojen vähyydestä ja hankkeiden paljoudesta.

Työneuvottelussa keskusteltiin myös sinitöyssyjen lisäämisestä, mutta ELY:n kokemuksen mukaan ne eivät vaikuta raskaanliikenteen ajonopeuksiin. Lentokentäntiellä nopeusrajoitus on laskettu 60 km/h noin 1.9 kilometrin matkalla. Hieman yli 5 km:n pituisesta 80 km/h rajoitusalueesta tullaan tekemään nopeusrajoituspäätös talven aikana. Merkkien asennus maastoon tapahtuu kelien salliessa.

Toteutuksia on myös kevyemmästä ratkaisusta, jossa kevyenliikenteenväylä on toteutettu kevyempänä ratkaisuna tiealueen ulkopuolelle. Tämä kuitenkin vaatii tahon, joka suunnitteluttaa hankkeen ja vastaa mm maanomistajien sopimuksista ja hankkeen toteutuksen järjestämisestä. Tässä yhteistyössä ELY voi osaltaan olla mukana, mutta ei vetovastuussa eikä tähän ole sidottu määrärahoja. Ylivieskan kaupunki voi olla tässä hankkeessa aloitteellinen ja kutsuu osapuolet yhteistyöiltaan kevään 2023 aikana.

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 13
1563/10.03.01.00/2022

Kaupunginvaltuusto merkitsi aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi
